



JAK SE JEVÍ LNÁŘSKÁ SKLIZEŇ ROKU 2003 V ZEMÍCH EU

Hodnocení, které připravila kancelář Belgického lnářského svazu, vychází z informací a závěrů, které byly prezentovány na posledním kongresu CELC v Berlíně.

Lnářské porosty roku 2003 byly poznamenány velkým suchem, které v té době poznamenalo celou západní Evropu. Nedostatek dešťových srážek poznamenal i proces růstu stonku, tak i při rosení na lništích. I přes tyto problémy vyplývá z hodnocení, které připravila kancelář Belgického lnářského svazu, že sklizeň roku 2003/04 dává dobré a předpoklady pro zachování rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou na světovém trhu v celém lnářském sortimentu.

Bylo však rovněž konstatováno, že dobré odbytové i ekonomické výchozí předpoklady na lnářském trhu v roce 2004, nesmí znamenat další nezodpovědné zvyšování osevních ploch v roce 2004 v tradičních zemích Evropy.

Obraz nové sklizně 2003, který na kongresu CELV v Berlíně představila sekce pěstování a přípravy vláken, byl jako vždy založen na prvních odhadech a zpracovatelských tírenských výsledcích ve třech klasických lnářských zemích západní Evropy

Klasický areál přadných lnů v roce 2003 činil 98 304 ha. V důsledku nedostatku dešťových srážek a nočních mrazků v měsíci dubnu byla hustota porostů nižší a stonky kratší než je obvyklé. Na druhou stranu bylo také velmi slunečné počasí, které příznivě ovlivnilo tvorbu vlákna. Z hlediska obsahu vlákna bude tato sklizeň velmi příznivá.

Na základě tírenských výsledků zpracovaných partií stonkového lnu odhadovala sekce pěstování a výroby vláken na kongresu CELC v Berlíně výnos 1340 kg /ha dlouhého vlákna a 340 kg/ha tírenské koudele. Celková nabídka dlouhého vlákna se předpokládá ve výši cca 90 000 tun.

Jestliže se průměrná roční poptávka (průměr z posledních 5 let) na dlouhé vlákno byla 94 tis. tun, měla by být mezi poptávkou a nabídkou rovnováha.

NESMÍ SE PŘEHÁNĚT ZVYŠOVÁNÍ OSEVNÍCH PLOCH

Na kongresu CELC se rovněž diskutovalo o předpokládaných osevních plochách v roce 2004. Podle zástupců tří západoevropských klasických lnářských zemí lze počítat s plochou odpovídající úrovni roku 2003, případně s malým zvýšením.

Řada lnářských odborníků v západních zemích vážně varuje pěstitele před dalším zvyšováním osevních ploch a uvádí mezi jinými i tyto argumenty:

- Přesto, že jsou lněná vlákna zastoupena v módních kolekcích na sezóny 2004, 2005, nelze s touto předností počítat do budoucnosti trvale
- Móda je velmi vrtkavá a nepatrný posun v módě se citelně odrazí ve spotřebě. Odbytové potíže se obvykle projeví v hlubokém poklesu cen surovin.
- Z tradičních zemí se 70 % dlouhého vlákna exportuje. Rizika exportu na dálnovýchodního exportu jsou všeobecně známa. Rentabilita pěstování a zpracování lněných stonků ovlivňuje

nemalou měrou podpůrné prémie. Dnes nemůže nikdo s jistotou říci jaká bude podpora pro tento sektor v rámci připravovaných zemědělských reforem.

- Pro budoucnost platí, že dotace budou limitovány. Při překročení rozsahu osevních ploch se sníží dotace na hmotu. Nová pravidla výpočtu prémie mohou značně změnit lnářskou rentabilitu v celé řadě zemědělských podniků.

KVALITATIVNÍ ANALÝZA

Podle francouzských odhadů lze lny v západní Evropě z letošní sklizně hodnotit podle stupně uroosení takto:

- 55 % je dobře, homogenně urooseno, má jednotnou, tmavě namodralou, případně šedomodrou barvu.
- 38 % je nedostatečně vyroosených, jsou pruhovité, barevně nejednotné, vlákno je hrubé, obtížněji spřadatelné
- 7 % je nedorosených, rezavých, nespřadatelných

Závěrem lze tedy konstatovat, že lnářská sklizeň roku 2003 v západní Evropě je nejen co do množství, ale i co do kvality velmi různorodá a na trhu budou nabízeny všechny kvality v celé škále, od těch nejjemnějších až po zcela hrubé materiály. Nabídka bude dostatečná pro všechny náročné i méně náročné odběratele.

REAKCE OBCHODU A PŘÁDELEN NA SKLIZEŇ 2003

Nelze se divit, že představy lnářských odborníků, reprezentujících sekci pěstitelů a zpracovatelů vláken, se vždy neshodují s názory reprezentantů velkoobchodu a některých velkoobdobatelů, zejména lnářských přádelen.

Např. mluvčí sekce obchodu CELC sdělil na kongresu, že obchodníky se lny velmi těší, že sklizeň letos proběhla bezpečně a beze ztrát. Poptávka, se dle jeho názoru udrží v dosavadní výši. Vyslovil určité pochybnosti o kvalitě materiálů, zejména pokud se týká jemnosti a spřadatelnosti. Konstatoval, že jsou velké kvalitativní rozdíly v dodávkách dlouhého vlákna. Některé partie jsou velmi nejednotné a zdaleka neodpovídají základním požadavkům přádelen. Kritizoval úroveň péče o jakost při tírenském zpracování stonku.

Uvedl řadu problémů na které se měli tírníci více zaměřit. Jedná se především o:

- Volbu odrůd. Nelze výhradně preferovat odrůdy lnů, které



Při zpracování konopí v Lence Kácov, říjen 2003

vykazují špičkové výnosy stonku z hektaru a maximální obsah dlouhého vlákna po turbínovém zpracování. Obchod potřebuje pro vybrané přádelny sortiment, který bude velmi jemný a bezvadně spřadatelný. Tomu je třeba přizpůsobit pracovní postupy v celém výrobním řetězci. Odběratelé jsou ochotni takové materiály dobře zaplatit.

- Přemíra chemizace v ochranných a regulačně růstových prostředcích, neboť je spolehlivě dokázáno, že má negativní vliv na kvalitu vlákna. I tato oblast zasluhuje větší pozornost pěstitelů než dosud projevovali.
- Kvalitativní problémy při předení přízí znamenají jednoznačně ztrátu zákazníků, kteří mohou a jsou ochotni kvalitu dobře zaplatit. Trend snižující se kvality je z hlediska perspektivy velmi nebezpečný. To platí nejen na západních trzích při propagačních akcích Masters of Linen, ale už i na dálnovýchodním trhu v Číně.
- Nedostatek vhodných materiálů pro předení středních čísel přízí v koudelových přádelnách. Roste poptávka po koudelových materiálech ze starých sklizní, vhodných pro česání. I v této oblasti hrozí ztráta odbytových možností.

Pramen: Vlas Berichten 22/2003

JAK SE JEVÍ LNÁŘSKÁ SKLIZEŇ ROKU 2003 V ČR

Hodnocení vychází z výsledků průzkumů v tírnách prováděných v září a říjnu roku 2003 a informací, které byly prezentovány řediteli tírenských provozů na Valné hromadě konané v prosinci 2003 v Humpolci.

V roce 2003 bylo oseto přadným lnem 6003 ha. K setí bylo užito 16 odrůd přadného lnu. Z hlediska velikosti osevních ploch je na prvním místě odrůda Jordán (1550 ha tj. 25,8 % ploch), dále odrůda Escalina (990 ha tj. 16,5 % ploch), Bonet (782 ha tj. 13 %), Viking (678 ha, 11,3 %) a následují odrůdy Electra, Jitka, Venika, Ilona, Merkur a Texa, jejichž podíl se pohybuje od 9 do 2 %. Podíl odrůd Viola, Agáta, Marina, Laura, Super a Tábor na celkové osevní ploše nedosahuje 1 %.

Setí bylo zahájeno počasí bylo pro setí příznivé a práce byly ukončeny V důsledku nepříznivých povětrnostních podmínek, zejména dlouhodobého sucha v době vegetace, byly lny kratší a řídké.

Trhání bylo zahájeno již koncem června (nejdříve na severní Moravě) a do poloviny července bylo vytrháno 24 % ploch, do konce července více jak 80 % osetých ploch a do konce srpna byly všechny lny vytrhány.

Průběh rosení však nepříznivě ovlivnil přetrvávající srážkový deficit a dlouhotrvající vysoké teploty. Len se rosil pomalu což mělo vliv i na kvalitu vlákna. Pouze u malých ploch vytrhaných již 20. června, proběhlo rosení standardně s dobrými výnosy a výdajností vlákna.

Převažující sklizeň uroseného stonku byla zahájena později než je obvyklé a do první dekády srpna bylo sklizeno jen 17 % ploch, do konce srpna 34 %. Teprve koncem první dekády měsíce října bylo sklizeno 93 % ploch s uroseným stonkem.

Sklizeň roku 2003 lze hodnotit jako podprůměrnou s nízkými výnosy roseného stonku a očekávaným nižším přínosem dlouhého vlákna. Při průměrném výnosu 2,3 t/ha bylo sklizeno 13 470 tun roseného stonku. Kvalita dlouhého vlákna je střední až nižší, vlákno je o něco hrubší než obvykle. Podíl dlouhého vlákna ze sklizně je odhadován na 13,2 %.

O něco lepší byla ve srovnání s Čechami situace na Severní Moravě.

ZÁPIS Z VALNÉ HROMADY LN SVAZU ČR - 1.12.2003 HUMPOLEC

Jednání probíhalo podle programu odsouhlaseného Představenstvem Lnářského svazu ČR.

Valnou hromadu řídil tajemník Lnářského svazu ing. Stanislav Krmela CSc.

Po zahájení jednání Valné hromady byla provedena volba mandátové a návrhové komise, zapisovatelů a ověřovatelů zápisu.

Následovala zpráva o činnosti Lnářského svazu za uplynulé období, kterou přednesl předseda Ing. Prokop Šmirous. CSc.

Připomenul založení LS usnesením Valné hromady stotřicetišesti zakládajících členů v roce 1990. V současné době je svaz registrován podle § 201 občanského zákoníku jako Lnářský svaz ČR – zájmové sdružení právnických osob.

Hovořil o vývoji členské základny, nechyběla výzva k těm pěstitelům, kteří dosud stojí mimo LS, přestože mnohé výsledky jeho aktivit také využívají. O potřebě členství všech pěstitelů a zpracovatelů lnu zejména při vstupování do EU.

Předseda vyzval ke zlepšení platební morálky, protože ze 106 registrovaných členů má členské příspěvky zaplacené k termínu VH jen 64 členů. Vzhledem k opakujícím se dotazům k fakturaci služeb, připomenul rozhodnutí Valné hromady z listopadu 2001, kdy byla přijata úprava, kterou se členský příspěvek rozdělil na řádný členský příspěvek a nákladovou položku za konzultace a služby.

V nejbližší budoucnosti lze předpokládat další prohloubení spolupráce se státními orgány a potřebu posílení úřednického aparátu LS. V této souvislosti předložil VH rozhodnutí představenstva zpracovat v průběhu roku 2004 „Návrh změny stanov včetně úpravy struktury LS a systému členských příspěvků“, aby byly v souladu s ostatními zahraničními svazy a s předpokládanou činností LS po vstupu do EU.

Předseda dále hovořil o aktivitách LS směřujících ke zlepšení podpory pěstování lnu, formou ekonomických zdůvodnění, jednání s ministrem, náměstkou ministra zemědělství, s poslanci, senátory. Pro pěstitele je významné, že i v roce 2003 byl len podporován z programu SZIF a na příští rok byl vypracován návrh dotačního titulu pro podporu pěstování přadného lnu v roce 2004. Pokračuje vyjednávání směřující k úpravě roční produkční kvóty EU pro dlouhé a krátké vlákno (současný stav 1923 tun dlouhého a 2866 tun krátkého vlákna) s cílem dosáhnout dostupného zvýšení naší produkční kvóty do r. 2007 (požadavek 3 500 tun dlouhého a 8000 tun krátkého vlákna).

Jako další příklad spolupráce LS s Mze uvedl doplnění vyhlášky MZe č. 403/2000 Sb., kterou se určují druhy

zemědělského zboží na něž je možné vystavovat skladní listy, o komodity rosený lněný stonek a semena lnu pro zpracování na olej. V rozpracovaném stavu je Návrh nařízení vlády ČR ke stanovení podmínek společné organizace trhu se lnem a konopím pěstovanými na vlákno, příprava akreditace prvotních zpracovatelů lnu, formulářů pro žádosti o podpory a související evidence a další administrativa, která bude pro lnáře nezbytná již v příštím roce.

Dále následoval výčet odborných akcí a materiálů vydaných LS v roce 2003. Stručnou zprávu o činnosti dozorčí rady přednesl její předseda Ing. V. Dostal. Zpráva rovněž obsahovala závěry z kontroly hospodaření LS za rok 2002.

Na závěr Valné hromady Lnářského svazu ČR přednesl předseda návrhové komise pan Josef Urban návrh usnesení, které bylo hlasováním bez výhrad přijato.

V Humpolci dne 1. 12. 2003

USNESENÍ VALNÉ HROMADY LN SVAZU ČR - 1.12.2003 HUMPOLEC

1. Valná hromada vzala na vědomí:

- Zprávu předsedy Lnářského svazu o činnosti za minulé období
- Zprávu Dozorčí rady o výsledku hospodaření Lnářského svazu za rok 2002

2. Valná hromada schvaluje:

- Účetní uzávěrku hospodaření Lnářského svazu ČR za rok 2002
- Prodloužení funkčního období současného představenstva Lnářského svazu ČR a Dozorčí rady LS do září 2004
- Rozpočet pro rok 2004
- Delegáty na sněm Agrární komory ČR: Ing. Josef Michal, Zdeněk Kapic, Ing. Prokop Šmirous, CSc, náhradník Ing. J.Báča.

3. Valná hromada ukládá představenstvu:

- Zpracovat návrh úpravy stanov Lnářského svazu a organizační struktury Představenstva Lnářského svazu / podle vzoru A.B.V.), do 30. 6. 2004
- Svolat Valnou hromadu ke schválení stanov, do 30. 9. 2004
- Organizovat informační a vzdělávací akce pro lnáře
- Působit prostřednictvím KR MZe ČR, Copa Cogeca a dalších institucí na zdokonalování systému podpory pro pěstování a zpracování lnu v souladu s ostatními zeměmi Evropské Unie
- Usilovat o zvýšení kvóty EU pro produkci dlouhého a krátkého vlákna v ČR
- Vydávat časopis Lnář a jiné odborné tiskoviny o lnu

V Humpolci 1. 12. 2003

UPOZORNĚNÍ PĚSTITELŮM PŘADNÉHO LNU

Družstvo vlastníků odrůd provedlo v uplynulých dvou letech v rámci svých zákonných možností šetření, jak jsou dodržována práva vlastníků odrůd k právně chráněným odrůdám při výrobě, uvádění do oběhu a využívání osiv u lnu přadného. V patnácti případech, kde vzniklo podezření z porušení některého z ustanovení příslušné legislativy, byli podáni jako podnět k prošetření ve správním řízení na ÚKZÚZ. Dodavatelé osiv a pěstitelé, u kterých se ve správním řízení prokáže porušení zákona, musí počítat s udělením pokuty, která může být až 500 000,- Kč. Obdobné šetření proběhne u lnu přadného i

v letošním roce.

Vzhledem k tomu, že nastává období zajišťování a nákupu osiv pro jarní výsevy produkčních ploch lnu přadného, chtěli bychom upozornit pěstitelé na základní zásady, které musí při nákupu osiv dodržovat tak, aby se nedostali do rozporu s platnou legislativou a vyhnuli se zbytečným pokutám nebo **problémům při prokazování původu použitých osiv při podávání žádostí o dotace.**

Len přadný je jedním z druhů, který je vyjmenován ve druhovém seznamu zákona č. 219/ 2003 Sb. o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a proto pro výrobu osiva a jeho uvádění do oběhu platí přísná omezení, které také upravuje uvedený zákon. Využívání osiva lnu přadného zejména z pohledu odrůdy upravuje zákon č. 408/ 2000 Sb. o ochraně práv k odrůdám rostlin.

Jedním ze základních omezení pro osivo lnu přadného je, že smí být uváděno do oběhu pouze v některé z kategorií jako **uznaný rozmnožovací materiál.** To znamená, že musí splňovat vyhláškou k zákonu č. 219/2003 Sb. stanovené požadavky na kvalitu, zdravotní stav a čistotu a pravost odrůdy na základě uznávacího řízení.

Ten, kdo uvede do oběhu jiné, než uznané osivo lnu přadného jakékoliv odrůdy poruší zákon a vystavuje se riziku sankcí.

Zákon č. 408/ 2003 Sb. o ochraně práv k odrůdám rostlin dává držitelům šlechtitelských práv výlučné právo k jeho právně chráněné odrůdě a součástí tohoto práva je i výroba nebo množení takovéto odrůdy. Držitel šlechtitelských práv však může poskytnout souhlas s využíváním jeho chráněné odrůdy jiné osobě písemnou licenční smlouvou, která obsahuje vždy i cenu licence. Tyto smlouvy uzavírají držitelé s registrovanými semenářskými organizacemi. Semenářské organizace pak zpravidla formou smluvního množení vyrábějí rozmnožovací materiál u pěstitelů. Množitelské porosty přihlašují do uznávacího řízení. Jednou z podmínek pro přijetí žádosti do uznávacího řízení je i souhlas držitele šlechtitelských práv. Semenářské organizace odvádí držitelům šlechtitelských práv smluvní licenční poplatky za každou prodanou tunu uznaného osiva. Licenční poplatek je zakalkulován v ceně osiva při prodeji pěstiteli. Pěstitel nákupem uznaného osiva dostává právo k jeho využití založením pěstitelského porostu. Z toho vyplývá, že pěstitel, který koupí a použije k výsevu jiné než uznané osivo lnu přadného, dopouští se porušení zákona tím, že využil k výsevu chráněnou odrůdu bez písemné smlouvy s držitelem šlechtitelských práv a zaplacení licenčního poplatku. **K tomuto porušení zákona dochází pouze v případě využití jiného než uznaného rozmnožovacího materiálu odrůd, které mají udělenou právní ochranu. Z registrovaného sortimentu povolených odrůd lnu přadného jsou právně chráněné následující odrůdy:**

Jitka, Venica, Tábor, Jordán, Bonet, Merkur, Super, Agatha, Electra, Ilona, Escalina,

Po vstupu České republiky do EU se rozšíří tento seznam také o odrůdy, které mají udělenou evropskou právní ochranu, jedná se např. o odrůdu Viking.

V případě, že pěstitel využije k setí ať už nakoupené nebo vlastní necertifikované osivo odrůdy právně nechráněné, nedopouští se porušení zákona. Toho se však dopouští ten, který mu rozmnožovací materiál prodal a deklaroval ho jako osivo.

Zákon o ochraně práv k odrůdám rostlin povoluje u vybraných druhů, u právně chráněných odrůd výrobu vlastního tzv. farmářského osiva. Len přadný do této skupiny odrůd nepatří a proto pěstitelé nesmí využívat k setí u právně chráněných odrůd farmářská osiva a musí každoročně nakupovat a využívat pouze uznaný rozmnožovací materiál.

ZAHRA NIČNÍ OBCHOD ČR V ROCE 2003

Za uznaný rozmnožovací materiál se nepovažuje ani osivo z množitel ské plochy, které semenářská organizace z jakéhokoliv důvodu od smluvního množitele nevykoupí a zůstane u množitele. U lnu přádného je využití tohoto osiva pěstitelem porušením zákona. U druhů, u kterých je povolena výroba a využití farmářského osiva, lze toto považovat za farmářské osivo podle zákona 408/2000 Sb.

U odrůd právně nechráněných je možné používat vlastní osivo v neomezeném rozsahu, ale v žádném případě se nesmí uvádět do oběhu jako osivo. Uváděním do oběhu se podle zákona o oběhu osiva a sadby rozumí nabízení k prodeji, obchodní skladování, prodej, dovoz nebo jiný způsob převodu nebo přechodu rozmnožovacího materiálu na jinou osobu za účelem jeho obchodního využívání.

Zákon o osivu a sadbě upravuje označování a balení rozmnožovacího materiálu. V případě, že pěstitel zjistí nesrovnalost v povinných údajích, doporučujeme, aby ve vlastním zájmu žádal dodavatele o vysvětlení a v případě neuspokojivé odpovědi osivo ve vlastním zájmu nekupoval. Obal s uznaným rozmnožovacím materiálem při uvádění do oběhu musí být opatřen pojistkou a úřední návěskou. Na úřední návěsce musí být označení druhu a odrůdy, označení kategorie, číslo partie, hmotnosti, měsíce a roku posledního úředního odběru vzorku a další zákonem stanovené údaje o osivu.

Důležitým dokladem o původu osiva je dodací list a faktura. Na těchto dokladech s uznaným osivem je uveden druh, odrůda, kategorie, hmotnost, číslo partie a číslo rozhodnutí o uznání. V případě, že některý z těchto údajů chybí, nebo nemá odpovídající tvar např. u čísla partie a čísla rozhodnutí, mělo by to být pro odběratele osiva upozorněním, že s osivem není něco v pořádku. Pro úplnost uvádíme správný tvar těchto důležitých identifikačních znaků uznaného osiva:

- číslo partie X-XXXX-XXXX/ XX
- číslo rozhodnutí o uznání X-XXXX/ U/ X

Kontrola dodržování a hájení práv vlastníků odrůd je jednou ze základních činností, kterou bylo Družstvo vlastníků odrůd od svých členů pověřeno.

Tato systematická kontrola nad výrobou, využíváním a uváděním do oběhu rozmnožovacího materiálu, kterou Družstvo vlastníků odrůd ve spolupráci k tomu zákonem pověřenou organizací zajišťuje, neslouží pouze držitelům šlechtitelských práv, ale také pěstitelům jako ochrana před nepoctivými obchodníky s necertifikovaným osivem a sadbou neznámého původu a kvality.

Ing. Vojtěch Dukát, Družstvo vlastníků odrůd, Praha

LNÁŘSKÉ SUROVINY - DOVOZ

Nomenklatura	Název zboží	Netto (kg)	CZK/(tis.)
530110	Len surový, máčený	305 075	1 683
530121	Len lánaný potěraný, nespředený	1 732 439	1 206 618
530129	Len vohlovaný aj. zpracovaný, nespředený	494 857	44 508
53013010	Koudel lněná	6 665 152	104 968
53013090	Odpad lněný	25 000	91
Součty za 1. 1. 2003 – 31. 12. 2003		9 222 523	271 867

LNÁŘSKÉ SUROVINY - VÝVOZ

Nomenklatura	Název zboží	Netto (kg)	CZK/(tis.)
530110	Len surový, máčený	4 927	206
530121	Len lánaný potěraný, nespředený	73 628	4 223
530129	Len vohlovaný aj. zpracovaný, nespředený	9 233	730
53013010	Koudel lněná	211 638	3 669
53013090	Odpad lněný	901 753	11 460
Součty za 1. 1. 2003 – 31. 12. 2003		1 201 179	20 288

LNĚNÉ PŘÍZE A TKANINY - DOVOZ

Nomenklatura	Název zboží	Netto (kg)	CZK/(tis.)
530610	Příze lněná jednoduchá	319 263	115 653
530620	Příze lněná násobná (skaná) násobná	38 773	7 632
Příze celkem		358 036	123 285
530911	Tkaniny lněné nad 85%, nebělené, bělené	240 888	63 333
530919	Tkaniny lněné nad 85%, ostatní	107 489	97 008
530921	Tkaniny lněné do 85%, nebělené, bělené	30 973	6 815
530929	Tkaniny lněné do 85%, ostatní	43 673	34 007
Tkaniny celkem		423 023	201 164
Součet za 1. 1. 2003 – 31. 12. 2003			

LNĚNÉ PŘÍZE A TKANINY - VÝVOZ

Nomenklatura	Název zboží	Netto (kg)	CZK/(tis.)
530610	Příze lněná jednoduchá	1 701 927	258 915
530620	Příze lněná násobná (skaná) násobná	400 960	48 858
Příze celkem		2 102 887	307 773
530911	Tkaniny lněné nad 85 %, nebělené, bělené	684 827	260 283
530919	Tkaniny lněné nad 85 %, ostatní	1 089	522 166
530921	Tkaniny lněné do 85 %, nebělené, bělené	116 153	24 733
530929	Tkaniny lněné do 85 %, ostatní	60 040	25 929
Tkaniny celkem		1 950 935	833 110
Součty za 1. 1. 2003 – 31. 12. 2003			

KONOPI - DOVOZ

Nomenklatura	Název zboží	Netto (kg)	CZK/(tis.)
530210	Konopí pravé surové, máčené, nespředené	830 415	15 895
530290	Koudel, odpad z konopí pravého	7 351	584
Součty za 1. 1. 2003 – 31. 12. 2003		837 766	16 479

KONOPI - VÝVOZ

Nomenklatura	Název zboží	Netto (kg)	CZK/(tis.)
530210	Konopí pravé surové, máčené, nespředené	5	2
530290	Koudel, odpad z konopí pravého	279	34
Součty za 1. 1. 2003 – 31. 12. 2003		284	35

PODPORA ODVĚTVÍ LNU A KONOPÍ V EU

Reforma společné zemědělské politiky EU v odvětví lnu a konopí; podpora primárních zpracovatelů lněných a konopných stonků; jednotné subvencování pěstitelů lnu a konopí.

Evropská komise doporučila, aby v EU byly nadále poskytovány subvence na zpracování lněného a konopného vlákna relativně nízké kvality až do konce tržního roku 2005/06. Komise ve své zprávě pro Evropský parlament a Zemědělskou radu argumentuje, že je potřeba více času na spolehlivé přehodnocení současné podpory zpracovávání těchto komodit vzhledem k nízké produkci 2001/02 a době poskytování této podpory.

Od reformy přijaté v červenci 2000 mají pěstitelé lnu a konopí nárok na plošné platby podle stejného základního schématu, který platí pro ostatní výrobce polních plodin. Tyto subvence budou začleněny do „jednotné zemědělské platby“ schválené na zasedání ministrů zemědělství EU v létě 2003 k reformě společné zemědělské politiky.

Subvence dostávali od roku 2000 také schválení primární zpracovatelé lněných a konopných stonků, a to ve výši 160 EUR/t dlouhého lněného vlákna (200 EUR/t po roce 2005/06) a 90 EUR/t krátkého lněného a konopného vlákna (až do roku 2005/06).

Současná pravidla stanoví, že nárok na tyto zpracovatelské subvence je vázán na podmínku, že krátké lněné a konopné vlákno neobsahuje více než 7,5 % nečistot. Toto opatření má zabránit produkci vlákna s nízkou kvalitou. Členské státy však mohou dočasně upravit normu EU a zvýšit horní hranici obsahu nečistot až na 15 % u krátkého lněného vlákna a 25 % u konopného vlákna. Dosud platil termín těchto možných úprav v členských státech pro přizpůsobení tvrdší normě EU do konce roku 2003/04, ale Komise nyní doporučuje, aby termín přizpůsobení normě EU v členských státech byl prodloužen do konce roku 2005/06.

Toto zmírňující opatření by mělo podpořit odvětví lnu a konopí tím, že krátké lněné a konopné vlákno dodávané především papírenskému a textilnímu průmyslu, může mít dočasně vyšší obsah nečistot než cílových 7,5 %. Zpráva dále uvádí, že po uplynutí konečného termínu pro úpravy obsahu nečistot (po roce 2006) nebudou zpracovatelům dodávajícím vlákno s obsahem nečistot vyšším než 7,5 % subvence poskytovány.

Zpráva Komise o situaci v odvětví lnu a konopí dále uvádí, že roste popularita a zájem o dlouhé lněné vlákno, což se projevilo také ve zvýšení pěstitelské plochy v EU z 65 000 ha před reformou na současných 90 000 ha. Trh dlouhého lněného vlákna poskytoval v minulých letech dobré zisky zčásti proto, že nízké náklady na sprádkání v Číně umožnily proniknout na trhy pro odívání středních tříd.

Zpráva Komise dále zdůrazňuje, že reforma podpory odvětví lnu a konopí v EU ukončila mimo jiné praxi vyrábět krátká lněná a konopná vlákna s hlavním cílem získat prémii EU.

Pramen: Agra Europe, 2003, č. 1082, s. EP/6

CENY LNÁŘSKÝCH SUROVIN NA ZÁPADOEVROPSKÉM TRHU V KORTRIJKU NA KONCI ROKU 2003

Sortiment	Cenové rozpětí EUR/100 kg	Přepočet Kč/100 kg	Cenový index %
Lněné semeno	17,35 – 24,79	564 – 860	100
Dlouhé vlákno			
Nízké kvality	99,00 – 148,75	3 218 – 4 835	91
Střední kvality	148,76 – 185,90	4 835 – 6 043	93
Lepší kvality	185,91 – 210,70	6 043 – 6 849	94
Nejlepší kvality	od 210, 71 výše	od 6 849 výše	94
Koudelové materiály			
Nízké kvality	14,85 – 18,60	483 – 605	117
Střední kvality	18,61 – 24,80	605 – 806	113
Lepší kvality	24,81 – 29,75	806 – 967	110
Nejlepší kvality	od 29,76 výše	od 967 výše	109
Odpadové vlákno dle původu a kvality	9,92	322	100
Pazdeří nečištěné a netříděné	0,74	24,05	100

*Pramen: Vlas Berichten 24/2003, přepočet dle kurzu EUR = 32,505
Index prosinec/listopad*

DLOUHÉ VLÁKNO

Až do 19. prosince 2003 se západoevropský trh v Kortrijku vyznačoval menšími objemy obchodů než tomu bylo ve stejném období v předchozích sezónách. Hlavní příčinou byla nestabilní měnová situace a tak většina obchodníků větší nákupy lnářských surovin do zásoby oddalovala. Zejména obchody v sortimentu třeného dlouhého vlákna lepších a špičkových kvalit byly malé a ceny se obtížně dohadovaly. O málo větší byly obchody ve středních a nižších kvalitách, ale i zde byly ceny pod velkým tlakem.

Obrat v cenách dlouhého vlákna byl zaznamenán v druhé polovině prosince 2003. Jak vyplývá z uvedené tabulky poklesly ceny dlouhého vlákna a opět se zvýšily ceny koudelových materiálů. Všeobecně se předpokládá, že na začátku roku 2004 budeme opět svědky vysoké poptávky zejména z Číny a že pokles cen nebude pokračovat.

Hlavní producenti dlouhého vlákna i exportéři lnářských surovin v belgickém Kortrijku shodně konstatují, že skutečné třírenské výsledky a ekonomické přínosy z nové sklizně jsou zřetelně lepší, než byl předpokládaný odhad odborníků na začátku zpracovatelské sezóny 2003/2004.

KRÁTKÉ VLÁKNO

Poptávka po koudelových materiálech se udržuje na dobré úrovni. Téměř každý den jsme na západoevropském trhu svědky velkých obchodů v celém koudelovém sortimentu. Rovněž exportní firmy hlásí zvýšení obratu ve všech kvalitách.

Zatímco podíly horšího koudelového sortimentu tradičně plynou do papíren, lepší a střední jakosti se bez problémů realizují v evropských přádelnách a i v obchodech s Čínou. O jemnější materiály, zejména z minulých starších sklizní mají zájem evropské spotřebitelé na výrobu česanců. Dobrý odbyt mají i relativně hrubší materiály s vysokou pevností, které se uplatňují při výrobě směsových přízí.

Poměrně velká a stálá poptávka a relativně omezenější nabídka způsobují, že ceny koudelových materiálů na světových trzích stoupají a mají zcela opačný trend, ve srovnání s vývojem dlouhého vlákna.

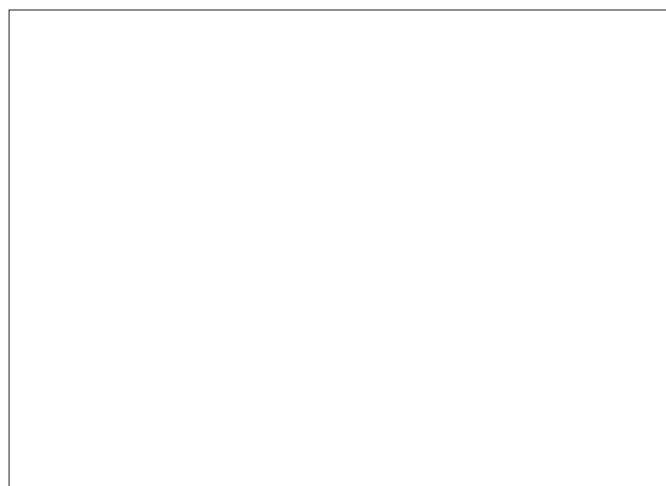
Pramen: Vlas Berichten 22-24/2003

Z KOMODITNÍHO ZPRAVODAJSTVÍ SZIF

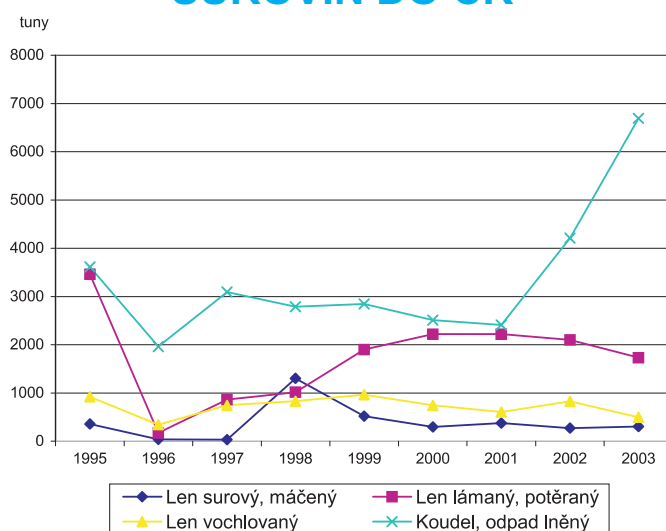
Uvádění půdy do klidu podle nařízení vlády č. 86/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů – údaje hospodářského roku 2002/2003

Plodina na orné půdě uvedené do klidu	Hospodářský rok 2002/2003	
	Stav k 1. 4. 2003	Stav k 30. 9. 2003
řepka olejná	53 803 ha	46 672 ha
zelené hnojení	109 877 ha	118 952 ha
plodiny pro energetické využití	1 056 ha	952 ha
Z toho: šťovík krmný	894 ha	788 ha
sveřep bezbranný	15 ha	15 ha
topinambur	2 ha	2 ha
konopí energetické	11 ha	11 ha
psineček bílý	0 ha	2 ha
laskavec	42 ha	42 ha
komonice bílá	92 ha	92 ha

len setý přadný	5 839 ha	5 920 ha
len setý olejný	4 161 ha	4 570 ha
konopí pro textilní průmysl	115 ha	115 ha
orná půda uvedená do klidu	174 851 ha	177 181 ha
orná půda neuvedená do klidu	2 090 168 ha	2 066 330 ha
podporovaná výměra orné půdy celkem	2 265 019 ha	2 243 511 ha
zalesnění v rámci NV 86/2001 Sb.	5 ha	5 ha
zatravnění v rámci NV 86/2001 Sb.	804 ha	804 ha
% orné půdy uvedené do klidu (z podporované orné půdy celkem)	7,72 %	7,9 %
Počet žadatelů	5 236	5 236



VÝVOJ DOVOZU LNÁŘSKÝCH SUROVIN DO ČR



Pramen: Celní statistika



Lnářský svaz vznikl v roce 1990 a je registrován podle § 201 Občanského zákoníku. Od roku 1993 je členem Agrární komory ČR.

Lnářský svaz (LS) sdružuje pěstitele lnu, zpracovatele lnu a spolupracující instituce. Cílem činnosti je vzájemná spolupráce a podpora lnářů a lnářství v ČR, poskytování informací, pořádání seminářů, poradenství, zastupování zájmu lnářů vůči ministerstvům a dalším orgánům a organizacím a vůči zahraničním partnerům.

Valná hromada LS volí Představenstvo LS, které řídí činnost lnářského svazu, organizuje akce a projednává aktuální problémy.

V Představenstvu jsou zastoupeni jak pěstitelé tak zpracovatelé. V současné době je předsedou Ing. Prokop Šmirous, CSc.

Místopředsedové jsou: Zdeněk Kapič, Ing. Jaroslav Michal a Ing. Jiří Hruboň. Tajemníkem LS je Ing. Stanislav Krmela, CSc

Adresa kanceláře Lnářského svazu je:

Lnářský svaz ČR - zájmové společenstvo lnářů

Zemědělská 16, 787 01 Šumperk

Telefon: 583 382 104, 583 382 130, Fax: 583 382 999

E-mail: smirous@agritec.cz, • ln@agritec.cz

IČO: 515 337